

Sygn. akt XIII U 1574/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Młyński
Protokolant:	sekr. sądowy Weronika Stopczyńska

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2017 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy E. K.

przeciwko Z. w W.

o rentę socjalną

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Z. w W.

z dnia 31 sierpnia 2015 r. nr (...)(...)(...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu E. K. prawo do renty socjalnej w okresie od 10 grudnia 2015 roku do 9 grudnia 2017 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z 31 sierpnia 2015 r. Z. w W. powołując się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej odmówił E. K. prawa do renty socjalnej z uwagi na to, iż orzeczeniem z 26 sierpnia 2015 r. Komisja Lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie stwierdziła całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawcy (k. 25 a.r.).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył E. K. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do renty socjalnej. Odwołujący wskazał, iż jego stan zdrowia jest zły i stale się pogarsza (k. 2, 3 a.s.).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie wskazując, że zaskarżona decyzja jest prawnie oraz faktycznie uzasadniona (k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

E. K., ur. (...), miał ustalone prawo do renty socjalnej 31 lipca 2015 r. (decyzje z 22 sierpnia 2011 r. i 12 sierpnia 2013 r., k. 10, 17 a.r.).

Odwołujący w dniu 14 lipca 2015 r. wystąpił do organu z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do renty socjalnej (k. 19 a.r.).

Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z 28 lipca 2015 r. stwierdził, iż odwołujący nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z 26 sierpnia 2015 r. również stwierdziła, iż E. K. nie jest całkowicie niezdolny do pracy (k. 23, 24 a.r.).

Wobec powyższego, zaskarżoną decyzją z 31 sierpnia 2015 r. organ odmówił odwołującemu prawa do renty socjalnej (k. 25 a.r.).

Celem weryfikacji stanowiska stron, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych pulmonologa, neurologa dla ustalenia czy odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy, czy ewentualna całkowita niezdolność do pracy ma charakter trwały czy okresowy, a także czy nastąpiła poprawa stanu zdrowia odwołującego.

Biegły lekarz neurolog B. Z. w opinii z 10 grudnia 2015 r. na podstawie analizy całokształtu zebranego materiału i przeprowadzonego badania nie stwierdził całkowitej niezdolności do pracy odwołującego z przyczyn neurologicznych. Na podstawie załączonej dokumentacji medycznej oraz po zapoznaniu się z treścią opinii biegłego pulmonologa, biegły neurolog w opiniach z 20 grudnia 2016 r. i 10 marca 2017 r. stwierdził, iż u skarżącego utrzymują się zmiany patologiczne z odprowadzeni skroniowych ogólnomózgowe i podrażnieniowe z tendencją do napadowości. Na podstawie całości danych o stanie zdrowia biegły uznał, iż odwołujący jest nadal całkowicie niezdolny do pracy do grudnia 2017 r., tj. na okres 2 lat od daty badania w sądzie. Biegły zauważył, iż skarżący choruje na niejasną padaczkę od lat, ma organiczne zmiany w mózgu skutkujące nie tylko padaczką, ale organicznymi zaburzeniami osobowości. Z tego powodu, odwołujący nie osiągnął żadnego wykształcenia poza podstawowym. Będąc w stanie wyniszczenia - kacheksji (wzrost 187 cm, waga 59 kg) odwołujący nie nadaje się do pracy fizycznej. Skarżący przeszedł wielokrotne leczenia nawrotowej samoistnej odmy, pierwsze drenaże ssące od 2009 r., potem operacje pulmonologiczne, które może pomogły na patologię pulmonologiczną, ale wywołały powikłania pooperacyjne pod postacią neuropatii międzyżebrowej, czyli bólami opasującymi w klatce piersiowej, kasłaniem wielogodzinnym, napadowymi stanami lękowymi z uczuciem duszenia się (opinia, k. 22, 85, 86, 115 a.s.).

Biegły lekarz pulmonolog B. Ż. w opiniach z 22 czerwca 2016 r., 13 lipca 2016 r., 17 stycznia 2017 r. na podstawie analizy całokształtu zebranego materiału i przeprowadzonego badania stwierdził u odwołującego stan po nawracającej odmie samoistnej prawostronnej. W ocenie biegłego, nawracająca odma opłucnowa samoistna nie jest powodem do uznania niezdolności, choćby częściowej, do pracy i jest leczona w ramach czasowego zwolnienia lekarskiego Zdaniem biegłego, skarżący przed ukończeniem 18rż nie był niezdolny do pracy z przyczyn pulmonologicznych. Obecnie, od operacji torakochirurgicznej w maju 2013 r., a więc od 20 rż, ze względu na znaczne dolegliwości bólowe w klatce piersiowej o typie neuralgii, nasilane przez ruchy klatki piersiowej (wysiłek, głębokie oddychanie) odwołujący jest czasowo częściowo niezdolny do pracy od operacji w maju 2013 r. do 30 czerwca 2017 r. Zdaniem biegłego, stan zdrowia skarżącego może ulec poprawie po kompleksowym leczeniu w specjalistycznej poradni leczenia bólu i psychoterapii, albowiem problemy emocjonalne nasilają dolegliwości somatyczne. Biegły zauważył jedna, iż ogólny stan zdrowia skarżącego nie uległ poprawie po 31 lipca 2015 r. (opinia, k. 35, 36, 48, 93 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w aktach dokumentów oraz opinii biegłych lekarzy sądowych neurologa i pulmonologa. W ocenie Sądu dokumenty znajdujące się w aktach sprawy są autentyczne, a ich treść nie budzi wątpliwości. Treść tych dokumentów nie była także negowana przez żadną ze stron.

Za decydujące w sprawie Sąd uznał opinie biegłego lekarza neurologa 20 grudnia 2016 r. i 10 marca 2017 r., albowiem stwierdzone u odwołującego schorzenia pulmonologiczne (stan po nawracającej odmie samoistnej prawostronnej) nie uzasadniały przyznania mu prawa do wnioskowanego świadczenia. W ocenie Sądu, rozpoznane przez biegłego neurologa schorzenia są kluczowe w zakresie oceny stanu zdrowia odwołującego. Biegły ten w sposób szczegółowy przeanalizował stan zdrowia odwołującego w zakresie ustalenia jego niezdolności do pracy, a także dokonał podsumowania stanu jego zdrowia na podstawie załączonej dokumentacji medycznej, jak i opinii biegłego pulmonologa wskazując, iż schorzenia pulmonologiczne skarżącego wywołały powikłania neurologiczne pod postacią neuralgii międzyżebrowej, która manifestuje się napadowymi lub ciągłymi bólami opasującymi z uczuciem duszności, lęku, stałego kaszlu. Zdaniem Sądu ww. opinie biegłego są jasne, logiczne, przekonujące, gdyż opierają się na

dowodach zebranych w sprawie. To przemawia za uznaniem, że biegły neurolog dokonał prawidłowej oceny zdrowia odwołującego i nie zachodzi potrzeba powołania kolejnych biegłych.

Według Sądu ten materiał dowodowy jest przekonujący oraz rzetelny i dlatego uznany został za wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych. W ocenie Sadu, stan faktyczny sprawy został wystarczająco wyjaśniony, a strony nie może oczekiwać dopuszczania kolejnych dowodów z opinii innych biegłych sądowych aż do pozyskania oczekiwanego skutku. Brak jest również podstaw prawnych ani uzasadnienia do przedłużania procedur sądowych (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2015 r., sygn. III UK 83/14). Dlatego też Sąd oddalił wniosek pozwanego organu w zakresie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie E. K. zasługiwało na uwzględnienie.

Renta socjalna jest szczególnym świadczeniem finansowanym z budżetu państwa, różniącym się od pozostałych świadczeń z systemu pomocy społecznej. Jej zadaniem jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień - ze względu na całkowitą niezdolność do pracy powstałą przed wejściem na rynek pracy - do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 9820 ze zm.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia warunki określone powyżej, przysługuje: renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała; renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa (art. 4 ust. 2 ww. ustawy).

W okolicznościach niniejszej sprawy bezspornym było, iż skarżący wobec stwierdzonej całkowitej niezdolności do pracy był do 31 lipca 2015 r. uprawniony do renty socjalnej. Spór w przedmiotowej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy odwołujący jest nadal całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 15 powoływanej ustawy w sprawach nieuregulowanych w przedmiotowej ustawie stosuje się odpowiednio wskazane przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). Stosownie do art. 12 ust. 1 i 2 ww. ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Przy tym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Według art. 61 tej ustawy prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy. To poprawa stanu zdrowia jest podstawą odmowy dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy; jeśli tej poprawy brak, nie ma jednocześnie podstaw do odmowy przyznania świadczenia rentowego na dalszy okres (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 3 lipca 2014 r., sygn. III AUa 1113/13).

W zakresie dotyczącym oceny stanu zdrowia i zdolności do pracy, w tym daty powstania ewentualnej niezdolności czy też daty powstania przyczyny tej niezdolności, ustaleń faktycznych dokonuje się na podstawie dowodów wymagających wiedzy medycznej, a więc wiadomości specjalnych. Zasadniczym zatem dowodem w postępowaniu jest więc dowód z opinii biegłego lekarza lub zespołu biegłych, mający na celu ustalenie stanu zdrowia osoby odwołującej

się pod kątem zasadności przesłanki warunkującej nabycie prawa do renty, jaką jest niezdolność do pracy, jej charakteru czy też daty powstania.

Zgodnie z jednolitym orzecznictwem sądowym stwierdzenie niezdolności do pracy z powodów zdrowotnych wymaga wiadomości specjalnych, toteż podstawę ustaleń w postępowaniu odwoławczym stanowią dowody z opinii biegłych, posiadających wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń osoby zainteresowanej uzyskaniem świadczenia. Wymaga również podkreślenia, iż w postępowaniu sądowym ocena niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń - weryfikacja orzeczeń lekarzy orzeczników, z zasady wymaga wiadomości specjalnych. W takiej sytuacji, Sąd nie może orzekać wbrew opinii biegłych sądowych.

Należy podkreślić, iż ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności mających zasadnicze znaczenie opinii biegłego lekarza neurologa z 20 grudnia 2016 r. i 10 marca 2017 r., jednoznacznie wynika, że zdiagnozowane u skarżącego dolegliwości stanowią nadal przeszkodę w wykonywaniu przez niego pracy. Z opinii tych jasno wynika, iż rozpoznane u skarżącego schorzenia (zmiany patologiczne z odprowadzeni skroniowych ogólnomózgowe i podrażnieniowe z tendencją do napadowości) stanowią podstawę do uznania go nadal całkowicie niezdolnym do pracy. Wobec powyższego, w ocenie Sądu, odwołujący spełnia kryteria całkowitej niezdolności do pracy.

Stosownie do art. 129 ust. 1 powoływanej ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, iż odwołujący wykazał, iż nadal spełnia przesłanki przyznania prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 10 grudnia 2017 r. (data badania przez biegłego neurologa) do 9 grudnia 2017 r. (2 lata od badania neurologicznego), tj. na okres, który wskazywał biegły lekarz neurolog, albowiem istnieją rokowania, co do poprawy stanu zdrowia odwołującego.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.

SSO Rafał Młyński

(...)